

Miskennenning van vrouwen in countrymuziek

Door: Julia van Hagen

Enschede verwelkomt volgende maand allerlei country artiesten op het grootste country festival van Nederland: Tuckerville. Naast Nederlandse pop-countryster en initiatiefnemer van het festival Ilse DeLange, is de line-up gevuld met nieuw Nederlands country en americana talent en grote namen als Danny Vera. Laten we een kijkje nemen naar de verdeling van mannelijke en vrouwelijke artiesten in de line-up. Het is precies 50/50 met 8 mannelijke en 8 vrouwelijke artiesten aangevuld met twee mixbands. Het klinkt misschien heel normaal om een gelijke verdeling te hebben, maar dit is zeker niet altijd het geval. Organisatie Book More Women analyseert alle line-ups van grote Amerikaanse festivals over de man-vrouw verhouding. Vaak komt de conclusie uit op meer mannen dan vrouwen, zo ook bij festivals in het genre countrymuziek.

Als voorbeeld heeft Book More Women, California's Country Music Festival Stagecoach 2022 geanalyseerd. Als de poster wordt gestript van alle mannelijke artiesten, blijft er nog maar 38% (vrouwelijke) artiesten over. Kijkend naar voorgaande jaren is er vooruitgang want in 2019 was het tien procent lager, met 28% vrouw.

Orginele poster

Alleen de vrouwen

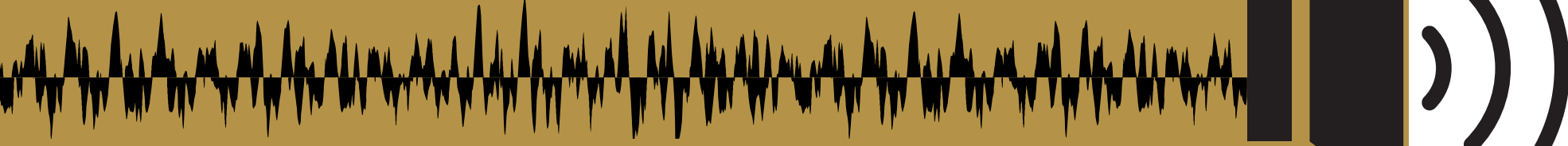

Na pop en hiphop is countrymuziek een enorm groot genre in Amerika. In genres als hiphop gaat het vaker over de onder representatie van vrouwen, maar bij countrymuziek komt het veel minder aan het oppervlak. Zeker als we teruggaan in de tijd zijn de grote namen in country vaak vrouw, denk aan Dolly Parton, Tammy Wynette, en Loretta Lynn. In deze tijd werd countrymuziek voornamelijk voor de hard werkende, arme blanke Amerikaan gemaakt. De traditionele man-vrouw verhouding was de norm. Dat komt goed naar voren in het nummer "Stand by your man" van Tammy Wynette. Uitgebracht in 1968 aan het begin van een vrouwenbevrijdingsbeweging aan het eind van de jaren 60. Sommigen namen aanstoot aan het lied, waarin ze zegt dat vrouwen bij hun man moeten blijven ondanks zijn indiscreties. Naast interviews waarin ze de betekenis van het lied verdedigd komt de discussie over het nummer ook terug in Wynette haar autobiografie uit 1979 "Stand By Your Man - An Autobiography". 'Ik zie niets in dat nummer dat impliceert dat een vrouw thuis hoort te zitten en baby's moet groot brengen, terwijl een man eropuit gaat en doet wat God verboden heeft', schreef Wynette. 'Voor mij betekent het: steun je man; laat hem zien dat je van hem houdt en dat je trots op hem bent, en wees bereid hem te vergeven als hij niet altijd voldoet aan jouw beeld van wat hij zou moeten zijn.'

Verder in de tijd werden deze vrouwen meer gezien als geëmancipeerd en feministisch. Vooral Dolly Parton werd gezien als ultiem feministische icoon in countrymuziek maar eigenlijk van de gehele entertainment industrie. Haar nummer "9 to 5" werd als feministische lofzang opgedragen aan de gelijknamige musical, beide geïnspireerd door de vrouwenactivistenorganisatie 9to5. Zelf is Parton geen fan van het label feminist. 'Als een feminist zijn betekent dat ik helemaal voor vrouwen ben, dan ja. Maar ik heb niet het gevoel dat ik moet marcheren, een bord omhoog moet houden of mezelf een label moet geven', legt Parton uit in een interview in the Guardian. 'Ik denk dat de manier waarop ik mijn leven en mijn bedrijf heb geleid voor zichzelf spreekt. Ik zie het niet als feministisch.'

Wat doet seksisme en genderstereotypering in muziek met luisteraars?

Luister naar het 'Country uurtje met Julia van Hagen

[Klik hier](#)

Een jaar later werd ze medeoprichter van “Change the conversation” samen met Tracy Gershon, countryradiopresentator en entertainment consulent, en Beverly Keel, media en entertainment journalist ook op countrygebied. Hun gezamenlijk doel was: verandering aan brengen in gender ongelijkheid. Vergaderingen werden gehouden met allerlei muziek leiders in de industrie.

De naam die direct naar voren komt, als het gaat om de vrouwelijke artiest steunen, is Leslie Fram. Fram is altijd rock radiopresentator geweest en wordt daarna Senior Vice-President van muziek strategie bij Country Music TV, ook wel CMT. In deze positie overziet ze alle muziek op alle platformen en staat ze op voor de rechten van de vrouwelijke countryartiest. ‘Country was gewoon niet in mijn wereld totdat ik ja zei tegen CMT. Daarna ging ik van radio naar tv en van rock naar country. Een jaar lang heb ik mij er echt toe gezet om de muziek te leren kennen. Ik ging naar een heleboel shows en leerde het vak’, vertelt ze in een interview in Sounds Like Nashville.

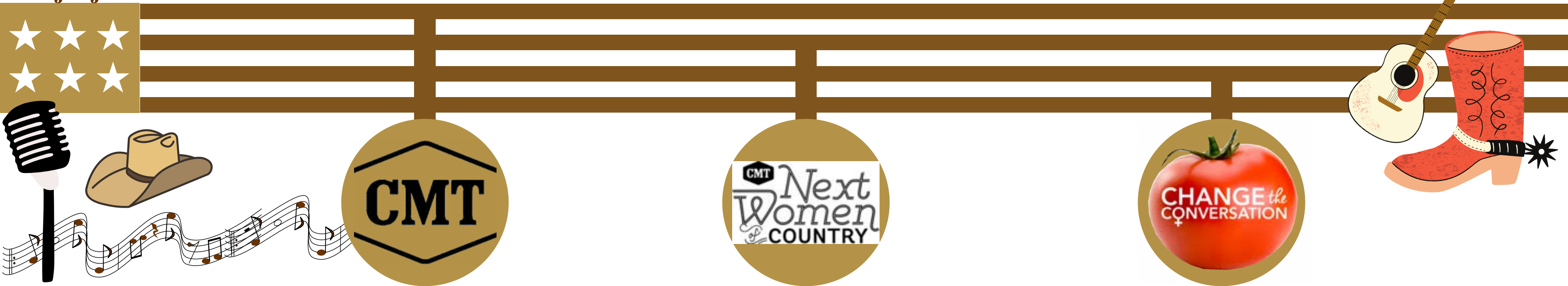
In 2013 richtte ze CMT’s Next Women of Country op. Een campagne om vrouwelijke artiesten te steunen en in de spotlight te zetten. Ieder jaar wordt er een lijst uitgebracht met de nieuwe namen van aanstormende vrouwelijke talenten. ‘Toen ik naar Nashville verhuisde en begon te beseffen dat er een gebrek aan ondersteuning voor vrouwen was, zijn we met CMT Next Women of Country begonnen. Om naast de lijst meer aandacht te vragen zijn we een digitale serie begonnen om optredens te laten zien,’ zegt Fram. ‘Toen veranderde het in een tour omdat we wisten dat het een rimpeffect was - als je geen nummer op de radio hebt, is het moeilijk om op tournee te gaan. Dus begonnen we een tour zodat vrouwen een platform en een podium hebben om op te treden.’

Tijdslijn

2011

2013

2014

Op 26 mei 2015 zorgde Keith Hill voor een kantelpunt in countrymuziek als het gaat om het onderwerp representatie van de vrouwelijke country artiest.

De Country Aircheck weekly, een gerespecteerd blad in country radio industry, publiceerde een interview met consulent Keith Hill. Hij wordt ook wel de baas genoemd als het gaat om het rooster voor countryradiomuziek.

In het stuk waarschuwt hij dat er niet te veel vrouwen gedraaid moeten worden om goede beoordelingen te halen. Hill: 'I've got about 40 music databases in front of me and the percentage of females in the one with the most is 19%. Trust me, I play great female records and we've got some right now; they're just not the lettuce in our salad. The lettuce is Luke Bryan and Blake Shelton, Keith Urban and artists like that. The tomatoes of our salad are the females.' Hij noemt de mannen de basis van country en vrouwen de garnering en dus bijzaak. De hele countrywereld stond op zijn kop na deze uitspraken.

De "tomato-gate" ontstond en in veel televisie- en radioshow's stonden vrouwen op om zichzelf te verdedigen. Tomaten shirts en zelfs echte tomaten kwamen te pas in deze protesten tegen de uitspraken van meneer Hill.

Vier maanden na de eerste vergadering van Change the Conversation kwam Hill naar buiten met zijn tomaten uitspraak. Fram reageerde: 'Change the Conversation ontving een prachtig ingepakt cadeau van Keith Hill dat op geen beter moment had kunnen komen' Dit gaf de organisatie de nationale aandacht die ze graag wilde bereiken.

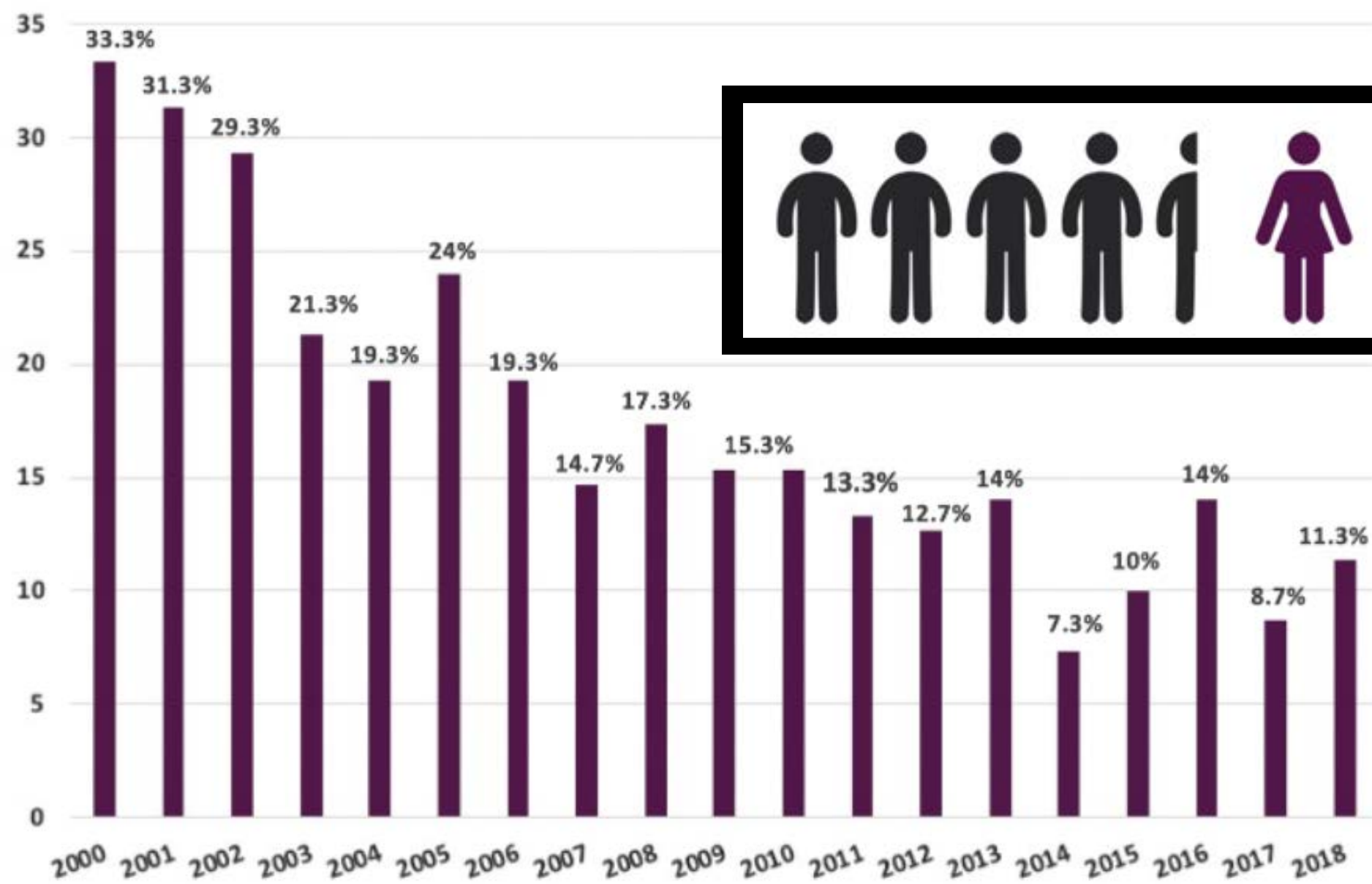
Luister naar de vergeten vrouwen in country zelf via deze playlist

2015

Verdeling van nummers van vrouwelijke artiesten op de radio (2000-2018), in procenten

Bron: Jada Watson

De uitspraak van Hill creëerde ook ruimte voor meer onderzoek. Voornamelijk Jada Watson nam dit voor haar rekening. Ze startte een onderzoek naar vrouwen in alle Billboard's Hot Country Songs lijsten tussen 1996 en 2016. De bevindingen van deze studie illustreren de genderongelijkheid die countrymuziek plaagt. Niet alleen hebben mannelijke artiesten meer hits dan vrouwelijke artiesten, er staan ook meer mannen dan vrouwen in de hitparade. Mannelijke artiesten presteren elk jaar gemiddeld 63,8% beter dan vrouwen.

Naast de Billboard's deed ze ook research over radio-uitzendingstijd. De country industrie draait om radio zendtijd: het genre heeft meer landelijke radiostation in de VS dan ieder ander genre. In een onderzoek van 2000-2018 wordt een daling duidelijk van 66% in het aantal vrouwelijke artiesten op countryradio. In verhouding staan er tegenover elke vrouw iets meer dan 4 mannen. Deze trend wijst sterk op het karakter van gender gebaseerde programmering.

Om de stap verder te zetten in de richting van meer gelijkheid binnen het genre, trapt CMT in 2020 het nieuwste initiatief af: CMT Equal Play. Met als hoofddoel de genderkloof te verkleinen heeft Leslie Fram veel stappen gezet in de goede richting. 'We speelden al veel vrouwenvideo's. Waarom kunnen we niet 50/50 doen? Het is alleen maar logisch om dit te doen', aldus Fram. Op deze manier vertelt ze dat ze als CMT het voorbeeld willen zijn voor alle media vormen, voornamelijk bij de radio. Wel weet ze dat vragen om ook 50/50 gender verdeling niet meteen realistisch is. 'We zeggen niet: 'Kun je 50/50 gaan, maar kan het 10 of 15% meer vrouwen zijn? Kan er meer vertegenwoordiging zijn in jullie reguliere radioprogramma's?'

In ditzelfde jaar werd het onderzoek naar radio representatie ongelijkheid van Jada Watson nogmaals bekeken in samenwerking met Country Music TV Equal Play. Zonder veranderende resultaten in de onder representatie van vrouwen. Ondanks alle pogingen van vrouwen om het onder de aandacht te brengen blijven de resultaten jaar na jaar uit. De traditionele man-vrouw verhoudingen waarop country gebouwd is blijft kennelijk toch nog doorklinken in moderne tijden.

2018 Eerste country muziek onderzoek naar de Billboards van Jada Watson

2019 Jada Watson concludeert dat vrouwen steeds minder worden gedraaid op de radio

januari 2020 CMT Equal Play

februari 2020 Jada Watson: nog steeds geen verbeteringen

2022 Nog steeds geen verandering volgens Jada Watson

Artikel geschreven door Julia van Hagen.

Alle gebruikte afbeeldingen behoren tot hun rechtvaardige eigenaren.

De grafiek op pagina vier behoort tot Jada Watson

De playlist en het audio fragmet zijn gemaakt door de auteur en ondersteund door Spotify en [Soundcloud](#)

